

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2026-528

20.5.2026

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Opphørt forsikring – forsinket betaling? – forsikringsforetakets ansvar?

Det fremgikk av TFFAuto at klagers kjøretøy var forsikret frem til og med 20.2.24, da forsikringen opphørte på grunn av manglende betaling. TFF ila klager gebyr for uforsikret motorvogn fra og med 22.2.24 til og med 25.2.24. Kjøretøyet ble forsikret igjen 26.2.24. Klager mente at kjøretøyet var forsikret i gebyrperioden, fordi hen betalte forsikringen 23.2.24, og at det var urimelig at tregt system hos forsikringsforetaket skulle gå utover hen. Klager la frem dokumentasjon på forsikringsbevis som gjaldt fra 23.24. TFF mente at gebyret var korrekt ilagt, og fant ikke grunnlag for dispensasjon fra gebyret. Nemnda kom til at vilkårene for å ilegge gebyr var til stede, men at gebyrperioden måtte reduseres fra fire til ett døgn som følge av at klagers forsikringsforetak hadde akseptert inngåelse av ny avtale med ansvarsforsikring for kjøretøyet med virkning fra og med 23.2.24.

GEBYRETS STØRRELSE: 22.2.24 – 25.2.24

Saksfremstilling

Ifølge TFFAuto er klager eier av det aktuelle kjøretøyet. Det fremgår videre at kjøretøyet var forsikret frem til og med 20.2.24, da forsikringen opphørte som følge av manglende betaling. Kjøretøyet var uforsikret fra og med 21.2.24 til og med 25.2.24. Kjøretøyet ble forsikret igjen 26.2.24.

Den 22.2.24 la forsikringsforetaket inn informasjon i TFFAuto om at forsikringen hadde opphørt. TFF varslet klager på SMS og e-post om at kjøretøyet fremstod som uforsikret samme dag. TFF ila klager et gebyr den 26.2.24 for perioden fra og med 22.2.24 til og med 25.2.24. Gebyrkravet ble sendt til klager som eFaktura.

Gebyrileggelsen ble påklaget 1.7.24. Klager anførte at kjøretøyet ble forsikret igjen 23.2.24.

TFF ba forsikringsforetaket om kommentar i saken. Den 2.8.24 skrev foretaket at klager tok kontakt med foretaket ved mottak av oppsigelsesmail 22.2.24, og at kundeforholdet ble gjenopptatt da betaling var registrert 26.2.24.

Foretaket dokumenterte at det hadde utstedt faktura 19.12.23 for med betalingsfrist 22.1.24. Purring ble utstedt 6.2.24 med betalingsfrist 20.2.24, og i dette brevet stod det blant annet:

(...) Dersom premien ikke betales innen betalingsfristen 20.02.24, opphører forsikringsavtalen(e) fra denne dato uten ytterligere skriftlig varsel. (...)

Den 22.2.24 orienterte foretaket per e-post om at forsikringene opphørte fra 21.2.24. Foretaket dokumenterte også at det sendte klager e-post 26.2.24 med kopi av ny forsikringsavtale.

TFF ga ikke klager medhold, og saken ble overført til sekretariatet for Finansklagenemnda for ny vurdering.

Klager viser til kopi av kontoutskrift og anfører at fakturaen fra foretaket ble betalt og bokført 23.2.24. Klager mener at hen ikke kan lastes for treghet i systemet som gjorde at Autosys ikke fikk registrert forsikringen før 26.2.24. Klager mener at bilen har vært forsikret hele tiden og at det ble bekreftet av en forsikringsrådgiver 23.2.24.

Klager viser til forsikringsbevis som angir at forsikringsperioden for kjøretøyet begynte igjen 23.2.24.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at gebyret er korrekt ilagt, da TFF mottok melding om opphør fra forsikringsforetaket 22.2.24. Kjøretøyet var uforsikret fra og med 21.2.24, og varsel ble sendt ut samme dag. Klager ble derfor varslet i henhold til gjeldende forskrift. Basert på foretakets uttalelse og vedlegg legger TFF til grunn at foretaket har varslet klager på korrekt måte vedrørende manglende betaling. Grunnet manglende betaling opphørte forsikringen og kjøretøyet var uforsikret i perioden 21.2.24 til og med 25.2.24. Det må anses å ligge innenfor klagers kontroll som forsikringstaker å opprettholde forsikringen ved å sørge for betaling av riktig beløp til riktig tid, og TFF kan ikke se at det er grunnlag for ettergivelse av gebyret.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet kom til at gebyret var korrekt ilagt. Til tross for at klager hadde dokumentert at forsikringen ble betalt 23.2.24, fremgikk det ikke av TFFAuto at forsikringen var aktiv før 26.2.24. Sekretariatet kom også til at det ikke var grunnlag for dispensasjon fra det ilagte gebyret:

Vilkårene for gebyrileggelse

Vi ser først på om vilkårene for gebyrileggelse er oppfylt.

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikkforsikringsforeningen ilegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. (heretter omtalt som gebyrforskriften) §§ 4 og 5.

Det fremgår av TFFAuto, som er forsikringsbransjens register for opplysninger om forsikringsstatus på kjøretøy som er registrert i Norge, at kjøretøyet var forsikret frem til og med 20.2.24, og at det var uforsikret frem til og med 25.2.24. Det fremgår videre at du tegnet forsikring igjen 26.2.24. Kjøretøyet fremstår derfor som uforsikret i gebyrperioden.

Du har anført at du betalte for forsikring 23.2.24, slik at kjøretøyet i praksis hadde løpende forsikring hele tiden. Vi må imidlertid ved vår vurdering ta utgangspunkt i dokumentasjonen som foreligger i saken. Av TFFAuto fremgår det at kjøretøyet ikke ble forsikret igjen før 26.2.24. Selv om du har dokumentert at du betalte forsikringen 23.2.24, innebærer ikke det nødvendigvis at forsikringen ble aktiv fra samme dag. Vi bemerker også at foretaket i sin e-post til deg 22.2.24 skrev at:

Innbetaling etter opphørsdato medfører ikke at dine forsikringer automatisk blir gjenopptatt.

Vi kan derfor ikke legge til grunn at forsikringen gjaldt før den var bekreftet av foretaket 26.2.24, slik det også fremgår av TFFAuto.

Du har anført at du fikk bekreftet fra en rådgiver hos foretaket at forsikringen gjaldt fra 23.2.24. Dette er imidlertid ikke dokumentert. Dersom foretaket har gjort feil, må du ta dette opp med foretaket, slik at de kan oppdatere informasjonen som fremgår av TFFAuto.

Etter dette fremstår kjøretøyet ditt som registrert og forsikringspliktig i gebyrperioden. Gebyrileggelsen for perioden fra og med 22.2.24 til og med 25.2.24 fremstår som korrekt ilagt etter forskriften §§ 4 og 5. Slik saken er opplyst har også Trafikkforsikringsforeningen varslet og ilagt gebyret i tråd med gebyrforskriften §§ 6 og 7.

Vilkårene for dispensasjon (hel eller delvis ettergivelse av gebyret)

Spørsmålet blir så om det er forhold i denne saken som gir grunnlag for dispensasjon fra gebyrplikten.

Når vilkårene for gebyrileggelse er oppfylt, må gebyret som utgangspunkt betales. Etter bilansvarslova § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 kan gebyret imidlertid ettergis helt eller delvis dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som «unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll».

Nemnda uttalte i avgjørelsen FinKN 2020-189 følgende om utgangspunktet for vurderingen:

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt. 15.10 at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen «kontrollsfære», uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Alt som den forsikringspliktige selv har kunnet påvirke anses som kontrollerbart. Departementet uttaler videre at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den forsikringspliktiges forhold, påhviler den som påberoper seg en slik omstendighet.

Det fremgår videre av nemndas praksis at det sentrale i vurderingen av dispensasjonsadgangen er om klager hadde handlingsalternativer for å opprettholde forsikringsplikten og unngå gebyrileggelse, se for eksempel FinKN 2023-14.

Spørsmålet er så om du hadde handlingsalternativer for å unngå brudd på forsikringsplikten.

I avgjørelsen FinKN 2019-373 uttalte nemnda at ordnet økonomi med evne og vilje til å betale sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, ligger innenfor hver enkeltes «kontrollsfære». Videre uttalte nemnda at ordnet økonomi er et forhold den enkelte er ansvarlig for og som kun i helt ekstraordinære tilfeller vil kunne åpne for dispensasjon fra ilagt gebyr. Som påpekt av nemnda i avgjørelsen FinKN 2021-692 er «dispensasjonsadgangen for betalingsmislighold (...) etter gjeldende rett nærmest utelukket».

Forsikringen for kjøretøyet ditt ble avsluttet på grunn av manglende betaling. Slik saken er opplyst fremstår det som om foretaket varslet deg om forsikringens opphør i tråd med forsikringsavtaleloven, både gjennom faktura utstedt 19.12.23 og gjennom purring utstedt 6.2.24, der det fremgikk at forsikringen ville opphøre dersom du ikke betalte innen fristen 20.2.24.

Etter sekretariatets syn fikk du gjennom disse varslene flere oppfordringer til å undersøke hva som skulle til for å hindre at forsikringen opphørte. Du kunne betalt den forfalte premien, eller tatt kontakt med forsikringsforetaket for å be om betalingsutsettelse, dersom det var vanskelig å betale innen fristen. Slik kunne du unngått at forsikringen opphørte og unngått gebyrileggelsen.

Du har anført at du betalte forsikringen 23.2.24 og at du fikk bekreftelse fra foretaket om at kjøretøyet var forsikret hele tiden. Vi har forståelse for at du dermed var av den oppfatning at kjøretøyet var forsikret fra 23.2.24. Det kan imidlertid ta noen dager fra du betaler i nettbanken til betaling blir registrert hos foretaket, og foretaket orienterte deg om at forsikringen ikke automatisk ville bli gjenopptatt ved betaling etter fristen. Som nevnt ovenfor, må du ta det opp med foretaket dersom du mener at forsikringen skulle vært aktiv fra 23.2.24.

Som gjennomgått ovenfor, var det etter vårt syn innen din kontroll å unngå brudd på forsikringsplikten. Når du hadde handlingsalternativer, er det ikke grunnlag for dispensasjon fra det ilagte gebyret.

Avslutningsvis vil vi vise til at reglene om dispensasjon skal praktiseres strengt, blant annet for å ivareta likebehandlingshensyn. I forarbeidene ble det også fremhevet at det ikke er av betydning om den ansvarlige kan bebreides eller ikke. Det avgjørende er om årsaken til den uforsikrede perioden skyldes forhold utenfor din kontroll. Vi kan dessverre ikke se at det er tilfellet i din sak.

Gebyret kan derfor ikke ettergis, jf. bilansvarslova § 17 a annet ledd og forskriften § 9.

Problemstillingen for nemnda

Spørsmålet til nemnda er om gebyret er korrekt ilagt.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Saken står i en annen stilling for nemnda enn den gjorde for sekretariatet, idet det i etterhånd er lagt frem dokumentasjon av betydning for avgjørelsen.

Hovedspørsmålet i saken er hvilken betydning det skal ha for gebyrperiodens lengde at kjøretøyets eier innbetalte skyldig forsikringspremie i gebyrperioden.

Gebyrforskriften § 4 første ledd bestemmer at den som etter bilansvarslova § 15 er ansvarlig for å forsikre motorvogn, skal betale gebyr for hvert påbegynte døgn forsikringsplikten etter bilansvarslova ikke er oppfylt.

Klagers forsikringsforetak la 22.2.24 inn opplysning i TFFAuto om at den stilte garanti var opphørt 20.2.22. Kjøretøyet var da uforsikret fra og med 21.2.24. Samme forsikringsforetak la 26.2.24 inn melding om at det stilte ny garanti for kjøretøyet fra og med 26.2.24. De registrerte opplysningene innebar med andre ord at kjøretøyet tilsynelatende var uforsikret fra og med 21.2.24 til og med 25.2.24, i alt fem døgn.

Forsikringsforetaket opplyste i en e-post 21.8.24 til Trafikksforsikringsforeningen at «Kundeforholdet ble gjenopptatt når betaling var registrert 26.2.2024.»

Basert på disse opplysningene ila Trafikksforsikringsforeningen klager gebyr 26.2.24 regnet fra og med 22.2.26, ikke fra 21.2.24 slik de registrerte opplysningene tilsa. Grunnen til dette er trolig at Trafikksforsikringsforeningen har innrettet seg etter nemndas praksis og tar utgangspunkt i tidspunktet for registreringen av opphørsmeldingen ved illeggelse av gebyr. Gebyrperioden ble derfor fire døgn.

Klager har lagt frem dokumentasjon fra sin bankkonto som viser at hen betalte skyldig forsikringspremie 23.2.24. Forsikringsavtaleloven § 5-3 bokstav c bestemmer at selv om et forsikringsforetak ikke har mottatt et premiebeløp, skal betaling i forhold til forfallsreglene anses å være skjedd når et betalingsoppdrag er sendt til en bank. Rettsvirkningen av betalingen av premiekravet inntrådte således allerede 23.2.24. Foretaket hadde imidlertid tatt forbehold med hensyn til den fremtidige virkning av betalingen, idet det, som sitert av sekretariatet i e-post 22.2.24, påpekte at betaling etter opphørsdato ikke *automatisk* ville innebære at forsikringen ville bli gjenopptatt.

Klager har i forbindelse med behandlingen i nemnd lagt frem et forsikringsbevis utstedt av hens forsikringsforetak den 26. februar 2024 som viser at foretaket har akseptert inngåelse av ny avtale med ansvarsforsikring for kjøretøyet med virkning fra og med 23. februar 2024 kl. 00.00.

Dette viser, slik nemnda vurderer det, at kjøretøyet kun har vært uforsikret i to døgn, nemlig fra og med 21.2.24 til og med 22.2.24. For det ilagte gebyret innebærer dette at klager må fritas for gebyret fra og med 23.2.24 til og med 25.2.24, i alt tre døgn. Hen plikter da kun å betale gebyr for ett døgn, nemlig 22.2.24.

Konklusjonen blir etter dette at Trafikksforsikringsforeningen gis medhold, idet vilkårene for å ilagge gebyr var til stede, men gebyrperioden må reduseres fra fire til ett døgn.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikksforsikringsforeningen gis medhold, dog slik at gebyrperioden reduseres til 1 – ett – døgn.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant)